

El mot precís

Josep M. Virgili i Ortiga

Tornem a reprendre la sèrie d'articles dedicats a comentar la correcta utilització de diverses parelles o tríos de mots que a vegades es confonen.

COMPOSAR-COMPENDRE

Sobre aquesta parella convé tenir present que en els contextos més usals en què es produeix el dubte cal usar sempre *compendre*: *compendre* música, *compendre* un text, etc., tot tenint present que el seu participi passat és *compost*: aquest producte està compost de... El verb *composar* no s'utilitza gaire. Té un significat molt diferent a *compendre*. Significa *imposar arbitràriament una contribució*, etc. i *captenir-se* (amb algú) *imposant-li la nostra voluntat*, etc.

MUSCLE, MUSCLO, MOL·LUSC i MÚSCUL

En aquest cas no ens trobem amb una parella sinó davant d'un grup de quatre mots relacionats amb les ciències naturals que a vegades es poden confondre.

El *muscle* és la part superior i lateral de l'espatlla. És el mot que hem d'usar en comptes del castellanisme *ombro*. Recordem, de pas, que la *musclera* és la peça de roba que cobreix el muscle, l'aorn que hi ha, o la peça que lliga el corretjam en els uniformes militars.

El *musclo* és el conegut peix de crosta que es fa servir per a l'arròs a la cassola i que els científics classifiquen com a mol·lusc lamel·libranqui. I és que els mol·luscs són els invertebrats de cos tou que comprèn animals com les petxines i els *musclos* (lamel·libranquis), els caragols (gasteròpodes), els pops (cefalòpodes), etc.

Finalment els *músculs* són els òrgans que exerceixen una acció motriu sobre diferents òrgans del nostre cos, Així parlarem del *múscul bíceps*, del *tríceps* de l'*esterno-clido-mastoïdal*, etc.

J.M.V.

